

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

28.03.2017

Херсон

№ 2/10-рк/к

ТОВ «ПЛЕКСАКО ЮА»

Вул. Леніна, 126, м. Каховка,
Херсонська область, 74800

Про вжиття заходів щодо усунення
причин та умов вчинення дій,
що мають ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Херсонського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) за результатами дослідження ринку послуг, пов'язаних з проходженням необхідних митних процедур, встановила наступне.

Дослідженням встановлено, що товариство з обмеженою відповідальністю «Плексако ЮА» (74800, Херсонська область м. Каховка, вул. Леніна, 126, код ЄДРПОУ 37871417) (надалі – ТОВ «Плексако ЮА») зареєстроване Виконавчим комітетом Каховської міської ради 18.10.2011. Згідно зі статутом (в редакції 2012 року) ТОВ «Плексако ЮА» діє на принципах повного господарського розрахунку, самокупності та самофінансування та має право від свого імені володіти, користуватися та розпоряджатися майном, відповідно до його призначення та предмету діяльності. Предметом діяльності ТОВ «Плексако ЮА» є, зокрема, здійснення митної брокерської діяльності (ліцензія № 594618 від 03.01.2012).

Відповідно до підпункту 14 пункту 1 статті 4 Митного кодексу України, зона митного контролю – місце, визначене органами доходів і зборів в пунктах пропуску через державний кордон України або в інших місцях митної території України, в межах якого органи доходів і зборів здійснюють митні формальності. Згідно зі статтею 247 Митного кодексу України, митне оформлення здійснюється в місцях розташування відповідних підрозділів органів доходів і зборів протягом робочого часу, встановленого для цих органів. За письмовим зверненням декларанта або уповноваженої ним особи митні формальності можуть виконуватися органами доходів і зборів поза місцем розташування цих органів, а також поза робочим часом, установленим для них, на умовах, визначених цим Кодексом. Як вбачається з пункту 2 статті 330 Митного кодексу України, межі зон митного контролю у пунктах пропуску через державний кордон України визначаються органами доходів і зборів за погодженням з відповідними органами охорони державного кордону та адміністраціями морських (річкових) портів, аеропортів, залізничних станцій. В інших місцях на митній території України органи доходів і зборів у зонах своєї діяльності самостійно визначають межі зон митного контролю.

Херсонською митницею ДФС прийнято рішення від 04.12.2012 № 20801/0076, відповідно до якого створюється зона митного контролю за адресою: 74800, Херсонська область м. Каховка, вул. Леніна, 126, ТОВ «Плексако ЮА». Митним органом, відповідальним за дотримання режиму зони митного контролю визначено митний пост «Каховка» Херсонської митниці. Між Херсонською митницею ДФС та ТОВ «Плексако ЮА» укладено Угоду про співробітництво від 26.11.2012 № 5/12, відповідно до якої

ТОВ «Плексако ЮА» надає у безоплатне користування Херсонській митниці ДФС приміщення, обладнання (у тому числі комп'ютерну та оргтехніку) та канали зв'язку, необхідні для здійснення роботи відповідних підрозділів митниці, що здійснюють митний контроль.

Окрім цього, ТОВ «Плексако ЮА» виділяє частину території для використання в якості місця доставки товарів транспортними засобами. Отже, приміщення надається в тимчасове безоплатне користування з метою розміщення на території ТОВ «Плексако ЮА» митного поста «Каховка» Херсонської митниці для здійснення митного контролю та митного оформлення.

Відповідно до Угоди ТОВ «Плексако ЮА» зобов'язане:

1) забезпечувати виконання положень спільних технологічних схем, що регулюють питання організації митного контролю та митного оформлення на території місця доставки товарів;

2) створити умови, необхідні для якісного здійснення митного контролю за переміщенням товарів та транспортних засобів, для чого мати в наявності:

- охорону для охорони в зоні митного контролю товарів та транспортних засобів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, приміщень митниці;

- засоби контролю товарів та транспортних засобів;

- приміщення для розміщення підрозділу митного оформлення митниці;

- розвантажувально-завантажувальну техніку та відповідних спеціалістів по її експлуатації та обслуговуванню;

- транспортні засоби, які використовуються для обслуговування місця доставки;

- протипожежні засоби;

- відповідне технічне оснащення.

3) здійснювати за власний рахунок забезпечення та утримання зазначеної матеріально-технічної бази;

4) надавати митниці на безоплатній основі приміщення, обладнання та канали зв'язку, необхідні для здійснення роботи відповідних підрозділів митниці, що здійснюють митний контроль;

5) виключити можливість вивезення за межі території вантажно-митного комплексу транспортних засобів та товарів без проведення митного контролю;

6) не створювати перешкод при здійсненні митного контролю;

7) виключити можливість доступу сторонніх осіб на територію місця доставки товарів та транспортних засобів без спеціальних доступів, що видаються за погодженням з митницею;

8) виключити можливість вилучення без дозволу на те з території місця доставки товарів, предметів і транспортних засобів, що перебувають під митним контролем та ін.

В свою чергу Херсонська митниця ДФС України, згідно з Угодою, зобов'язується здійснювати митний контроль та оформлення транспортних засобів та товарів на території місця прибуття, спільно з підприємством забезпечувати організацію та дотримання режиму, встановленого в зоні митного контролю на території місця доставки транспортних засобів та ін.

Приміщення, склади та ін. споруди, розташовані за адресою: 74800, Херсонська область м. Каховка, вул. Леніна, 126, ТОВ «Плексако ЮА» є власністю підприємства, відповідно до свідоцтва про право власності на нерухоме майно, виданого реєстраційною службою Каховського міськрайонного управління юстиції Херсонської області 1723.05.2014.

Положенням про митний пост «Каховка», затвердженим наказом Херсонської митниці ДФС від 16.11.2016 № 461 визначено, що зоною діяльності митного поста «Каховка» є Бериславський, Великоолександрівський, Верхньорогачинський, Високопільський, Горностаївський, Іванівський, Каховський, Нововоронцовський, Нижньосірогозький, Новотроїцький, Генічеський райони та м. Нова Каховка Херсонської області.

Положенням про відділ митного оформлення «Цюрупинськ» митного поста «Херсон-центральний», затвердженого наказом Херсонської митниці ДФС від 11.11.2016 № 456 визначено розподіл території і компетенції, в межах яких відділ митного оформлення «Цюрупинськ» здійснює функціональні повноваження, відповідно до якого, зоною діяльності відділу митного оформлення є місто Херсон, Голопристанський, Цюрупинський, Білозерський райони, місце доставки товарів транспортними засобами ТОВ «ТРАНЗИТ ЮГ», Херсонська область в частині митного контролю та митного оформлення транспортних засобів (номерних вузлів) за товарними позиціями 8701-8707, 8711, 8716 згідно УКЕ ЗЕД, що переміщуються через митний кордон України, фізичними особами та підлягають державній реєстрації, при ввезенні громадянами на митну територію України або надходженні на митну територію України на адресу громадян у несупроводжувальному багажу або вантажних відправленнях для вільного обігу.

Відповідно до Положення про митний пост «Скадовськ», затвердженого наказом Херсонської митниці ДФС від 11.11.2016 № 452, зоною діяльності митного поста «Скадовськ» є Скадовський, Каланчацький, Чаплинський райони Херсонської області, пункт пропуску «Скадовський морський торгівельний порт» за виключенням контрольних пунктів в'їзду.

Положенням про митний пост «Херсон-порт», затвердженим наказом Херсонської митниці ДФС визначено, що митний пост «Херсон-порт» здійснює митні формальності на морському, річковому, залізничному та авіатранспорті.

Листом від 11.01.2017 вх. 2-47/648 Херсонська митниця ДФС повідомила Відділенню, що в зоні діяльності Херсонської митниці ДФС діють два підрозділи митного оформлення на які здійснюється доставка вантажу автотранспортними засобами, а саме митний пост «Каховка» та відділ митного оформлення «Цюрупинськ».

Наказами ДФС від 16.11.2016 № 461 та від 11.11.2016 № 452 визначені чіткі зони діяльності митного поста «Каховка» та відділу митного оформлення «Цюрупинськ».

Тобто, Положенням про митний пост «Каховка» Херсонської митниці ДФС, закріплено, що митне оформлення вантажів, доставлених автомобільним транспортом, що належить фізичним та юридичним особам, які знаходяться у Бериславському, Великоолександрівському, Верхньорогачинському, Високопільському, Горностаївському, Іванівському, Каховському, Нововоронцовському, Нижньосірогозькому, Новотроїцькому, Генічеському районі та м. Нова Каховка Херсонської області, здійснюється виключно на митному пості «Каховка».

Статтею 556 Митного Кодексу визначено, що у разі якщо митне оформлення товарів здійснюється органами доходів і зборів безпосередньо на територіях або в приміщеннях підприємств, зазначені підприємства, незалежно від форм власності та підпорядкування, зобов'язані безоплатно надавати органам доходів і зборів у тимчасове користування відповідні службові та побутові приміщення, а також обладнання, засоби та канали зв'язку.

За інформацією наданою Херсонською митницею ДФС (лист від 11.01.2017 вх. № 2-47/648) в межах своїх повноважень на підрозділах митного оформлення або в приміщеннях митниці (митний пост) надаються адміністративні послуги у відповідності до вимог Закону України від 06.09.2012 № 5203-VI «Про адміністративні послуги». При цьому до адміністративних послуг, які надає митниця не відносяться послуги щодо в'їзду, перебування у місцях митного оформлення, проведення навантажувально-розвантажувальних робіт тощо. Відповідно до статті 6 Господарського кодексу України одним із загальних принципів господарювання в Україні є заборона незаконного втручання органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб у господарські відносини. Тому, Херсонська митниця ДФС зазначила, що не встановлює та не затверджує вартість на надання (платних або безоплатних) послуг за в'їзд та знаходження транспортного засобу на території місця доставки, послуги спеціально обладнаного майданчика, вантажні послуги та ін. Зазначене питання належить до господарських відносин між власником території, на якій знаходиться місце доставки, та суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності й відповідно не належить до компетенції митниці.

Отже, здійснення митного оформлення вантажів, доставлених автомобільним транспортом, що належать фізичним та юридичним особам, які знаходяться у Бериславському, Великоолександрівському, Верхньорогачинському, Високопільському, Горностаївському, Іванівському, Каховському, Нововоронцовському, Нижньосірогозькому, Новотроїцькому, Генічеському районі та м. Нова Каховка Херсонської області є одним з завдань митниці (митних постів) і здійснюється органами доходів і зборів. Однак, здійснення митних формальностей неможливе без заїзду та перебування вантажу та транспортних засобів на території визначених митницею зон митного контролю.

В свою чергу суб'єкти господарювання, на території яких, розміщено митний пост (зона митного контролю), як господарюючі суб'єкти встановлюють внутрішніми наказами перелік та вартість робіт і послуг, що ними надаються на території зони митного контролю та не погоджують їх з митницею, оскільки не існує такого нормативно визначеного порядку. До того ж нормативно не визначено платність/безоплатність надання послуг у відділах митного оформлення суб'єктами господарювання на територіях зон митного контролю.

Таким чином, без споживання та оплати послуг, які суб'єкт господарювання надає на території зони митного контролю, фізичні та юридичні особи не мають можливості здійснити необхідні митні формальності.

Крім того, в діючому законодавстві не визначено порядок та вимоги (зокрема, перелік необхідних документів, наявність матеріально-технічної бази тощо) до суб'єктів господарювання, що можуть надавати послуги, пов'язані з митним оформлення вантажів, що належить юридичним та фізичним особам, які знаходяться у Бериславському, Великоолександрівському, Верхньорогачинському, Високопільському, Горностаївському, Іванівському, Каховському, Нововоронцовському, Нижньосірогозькому, Новотроїцькому, Генічеському районі та м. Нова Каховка Херсонської області. Та не можливо встановити, яким чином здійснюється розподіл території і компетенції, в межах яких здійснюють функціональні повноваження підрозділи митного оформлення Херсонської митниці ДФС, що створює не прозорий порядок входу на ринок суб'єктам господарювання, які бажають надавати послуги на території зони митного контролю.

Щодо кількості оформлених митними органами вантажів, які були доставлені автотранспортними засобами, Херсонська митниця ДФС (лист від 11.01.2017 вх. № 2-47/648) повідомила, що в період протягом 2015 – 2016 років митне оформлення на території митного поста «Каховка» проходило 945,7 тис. тон вантажів.

Зважаючи на те, що відповідно до положення про митний пост «Каховка» його зоною діяльності є Бериславський, Великоолександрівський, Верхньорогачинський, Високопільському, Горностаївському, Іванівському, Каховському, Нововоронцовському, Нижньосірогозький, Новотроїцький, Генічеський райони та м. Нова Каховка Херсонської області, то фізичні та юридичні особи, які знаходяться на цій території – власники вантажів доставлених автотранспортними засобами, можуть здійснювати митне оформлення лише на митному пості «Каховка».

Отже, враховуючи, що за період 2015 – 2016 років на території митного поста «Каховка» митне оформлення пройшло 100 % вантажів доставлених автотранспортними засобами, що належать фізичним та юридичним особам, які знаходяться на території Бериславського, Великоолександрівського, Верхньорогачинського, Високопільського, Горностаївського, Іванівського, Каховського, Нововоронцовського, Нижньосірогозького, Новотроїцького, Генічеського районів та м. Нова Каховка Херсонської області, становище ТОВ «Плексако ЮА» на ринку послуг, що надаються в зоні митного контролю на території митного поста «Каховка» та пов'язаних з митним оформленням вантажів, доставлених автомобільним транспортом, що належать фізичним та юридичним особам, які знаходяться на цій території має структурні ознаки монопольного (домінуючого).

Становище ТОВ «Плексако ЮА» на ринку послуг що надаються на території зони митного контролю митного поста «Каховка», розташованого на території Херсонської області, та пов'язаних з митним оформленням вантажів, що належать фізичним та юридичним особам, які знаходяться на території Бериславського, Великоолександрівського,

Верхньорогачинського, Високопільського, Горностаївського, Іванівського, Каховського, Нововоронцовського, Нижньосірогозького, Новотроїцького, Генічеського районів та м. Нова Каховка Херсонської області, визначено відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Комітету № 49-р від 05.03.2002, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605.

Об'єктом аналізу щодо визначення монопольного становища є ТОВ «Плексако ЮА», що надає послуги пов'язані з митним оформленням вантажів, доставлених автотранспортними засобами, що належать фізичним та юридичним особам, які знаходяться на території Бериславського, Великоолександрівського, Верхньорогачинського, Високопільського, Горностаївського, Іванівського, Каховського, Нововоронцовського, Нижньосірогозького, Новотроїцького, Генічеського районів та м. Нова Каховка Херсонської області.

Товарними межами ринку (попит-пропозиція) за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей, умов використання товару визначено послуги пов'язані з митним оформленням вантажів, доставлених автомобільним транспортом, що належать фізичним та юридичним особам, які знаходяться на території Бериславського, Великоолександрівського, Верхньорогачинського, Високопільського, Горностаївського, Іванівського, Каховського, Нововоронцовського, Нижньосірогозького, Новотроїцького, Генічеського районів та м. Нова Каховка Херсонської області.

Товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище ТОВ «Плексако ЮА» є послуги пов'язані з митним оформленням вантажів доставлених автомобільним транспортом, що належать фізичним та юридичним особам, які знаходяться на території Бериславського, Великоолександрівського, Верхньорогачинського, Високопільського, Горностаївського, Іванівського, Каховського, Нововоронцовського, Нижньосірогозького, Новотроїцького, Генічеського районів та м. Нова Каховка Херсонської області.

Територіальні межі ринку – Бериславський, Великоолександрівський, Верхньорогачинський, Високопільський, Горностаївський, Іванівський, Каховський, Нововоронцовський, Нижньосірогозький, Новотроїцький, Генічеський райони та м. Нова Каховка Херсонської області.

Споживачами послуг пов'язаних з митним оформленням вантажів, у зоні митного контролю є фізичні та юридичні особи, які знаходяться на території Бериславського, Великоолександрівського, Верхньорогачинського, Високопільського, Горностаївського, Іванівського, Каховського, Нововоронцовського, Нижньосірогозького, Новотроїцького, Генічеського районів та м. Нова Каховка Херсонської області і, яким необхідно здійснити митні формальності.

Бар'єри входу на ринок. Адміністративний бар'єр входу на ринок, що пов'язаний з розподілом органом доходів і зборів території і компетенції, в межах яких здійснюють функціональні повноваження підрозділи митного оформлення, з визначенням території, на якій вони розташовані та створенням зон митного контролю. Іншим бар'єром є обов'язкова наявність у суб'єктів господарювання, зокрема матеріально-технічної бази та належних умов, що забезпечують надання митними органами послуг митного оформлення.

Часовими межами ринку визначено період протягом 2015 -2016 років.

Листом від 14.02.2017 № 02 ТОВ «Плексако ЮА» надало Відділенню перелік та вартість робіт і послуг, що надаються на території зони митного контролю ТОВ «Плексако ЮА»:

1) послуги спеціально обладнаного майданчика у зоні прибуття, пов'язані з проходженням необхідних митних процедур, для транспортного засобу (надалі –ТЗ) вантажопідйомністю понад 3 тони (використання ТЗ спеціально обладнаного майданчика, оглядової рампи, реєстрація ТЗ, зважування ТЗ, охорона ТЗ, соціально-побутові послуги). Тариф нараховується з моменту заїзду ТЗ на територію майданчика (за один ТЗ) - 800,00 грн;

2) послуги спеціально обладнаного майданчика у зоні прибуття, пов'язані з проходженням необхідних митних процедур, для транспортного засобу (надалі –ТЗ) вантажопідйомністю до 3 тони (використання ТЗ спеціально обладнаного майданчика, оглядової рампи, реєстрація ТЗ, зважування ТЗ, охорона ТЗ, соціально-побутові послуги). Тариф нараховується з моменту заїзду ТЗ на територію майданчика (за один ТЗ) - 500,00грн;

3) використання спеціально обладнаного майданчика, який знаходиться під охороною, понад одну добу (доба – будь-який час з 00.00 до 24.00 годин однієї календарної дати) -100,00 грн;

4) обслуговування ТЗ, який прибув самостійно на спеціально обладнаний майданчик у зоні прибуття як товар вантажопідйомністю понад 3 тон для виконання митних процедур (за оди ТЗ) – 300.00 грн;

5) обслуговування ТЗ, який прибув самостійно на спеціально обладнаний майданчик у зоні прибуття як товар вантажопідйомністю до 3 тон для виконання митних процедур (за один ТЗ) – 200.00 грн. та ін.

За наданою ТОВ «Плексако ЮА» інформацією, калькуляція вартості послуг у розрізі до кожної послуги, які надаються в зоні митного контролю, розрахована відповідно до планового обсягу, витратного механізму підприємства. При цьому, плата за послугу перебування одного транспортного засобу на митному терміналі стягується ТОВ «Плексако ЮА» не за період часу, протягом якого транспортний засіб фактично перебував на ньому, а за добу.

Відділення, проаналізувавши надану ТОВ «Плексако ЮА» інформацію встановило, що за перебування транспортного засобу на території митного поста «Каховка» стягувалась плата за добу, а не за фактичний час перебування, тобто стягується однакова сума як за 1 годину перебування так і за 23 години.

Зазначене було б неможливим за умов існування конкуренції на ринку.

Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживанням монопольним становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Згідно із частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживання монопольним (домінуючим становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

Таким чином, дії ТОВ «Плексако ЮА» у вигляді встановлення та стягнення зі споживачів вартості послуги з перебування одного транспортного засобу не за період часу, протягом якого транспортний засіб фактично перебував на ньому, а за добу, на території митного поста «Каховка» під час здійснення митних формальностей, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг, що надаються в зоні митного контролю на території митного поста «Каховка» та пов'язаних з митним оформленням вантажів, що належать фізичним та юридичним особам, які знаходяться на території Бериславського, Великоолександрівського, Верхньорогачинського, Високопільського, Горностаївського, Іванівського, Каховського, Нововоронцовського, Нижньосірогозького, Новотроїцького, Генічеського районів та м. Нова Каховка Херсонської області, шляхом встановлення таких цін, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

Враховуючи викладене, з метою припинення дій, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», адміністративна колегія Херсонського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

Товариству з обмеженою відповідальністю «Плексако ЮА» вжити повних і вичерпних заходів щодо усунення причин та умов вчинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом встановлення на економічно обґрунтованому рівні вартості послуг, пов'язаних з митним оформленням вантажів, доставлених автотранспортними засобами, що належать фізичним та юридичним особам, які знаходяться на території Бериславського, Великоолександрівського, Верхньорогачинського, Високопільського, Горностаївського, Іванівського, Каховського, Нововоронцовського, Нижньосірогозького, Новотроїцького, Генічеського районів та м. Нова Каховка Херсонської області на території митного поста «Каховка» в залежності від фактичного часу перебування автотранспортного засобу на території відділу митного поста «Каховка».

Про результати розгляду цих рекомендацій повідомити Відділення у 10-денний строк з дня їх отримання.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Звертаємо увагу, що відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умов виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито необхідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова Відділення
голова адміністративної колегії

В.П. Василенко